

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«29» вересня 2021 року протокол № 7

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від «30» вересня 2021 року № 01-01/68 О.Д.

Директорки

В.В. Сидоренко

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Профорієнтаційна робота психолога»

Шифр за ОП	<u>ВК.3</u>
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність	<u>053 Психологія</u>
Освітня програма	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>II, семестр 3</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка, вибіркова</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри педагогіки,
психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
(протокол № 7 від «08» вересня 2021 р.)

завідувач кафедри

І.С. Грозний

Біла Церква 2021

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові:	Торба Наталія Григорівна
Науковий ступінь (спеціальність):	Кандидат психологічних наук за спеціальністю «Вікова та педагогічна психологія»
Вчене звання (спеціальність):	Доцент кафедри педагогіки психології та менеджменту
Посада:	Доцент кафедри педагогіки психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ORCID:	ORCID iD 0000-0001-5187-1111
Профіль:	Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?user=ECWmdZoAAAAJ&hl=ru
e-mail:	torbang@ukr.net
Контактний телефон:	050 612-42-66

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	4
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	-
Практичні заняття:	10
Самостійна робота:	102
Курсова робота:	-
Вид контролю:	Залік
Мова викладання:	Українська
Форма викладання:	очна / дистанційна (з використанням репозитарію та програмного https://profosvita.org)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	https://profosvita.org/course/view.php?id=702
Репозитарій навчальної дисципліни:	Доступ надається в індивідуальному порядку
Консультації:	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.00-17.00 (050 612 42 66)

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (психодіагностичну, консультаційну, корегувальну, психотерапевтичну, тренінгову, реабілітаційну, духовно-психологічну, ресоціалізаційну, прогностичну тощо) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність у сфері психології.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН4. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, консультування, корекція, психотерапія тощо) проводити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість і ефективність власної діяльності, визначати провідні напрями надання психологічної допомоги та підтримки.

РН6. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

РН10. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності, демонструвати соціальну відповідальність та свідому поведінку, сповідувати гуманістичні та демократичні цінності.

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за напрямом «Профорієнтаційна робота психолога», ознайомлення з теоретичними засадами профорієнтаційної роботи, її основними закономірностями та особливостями, структурою, формами та методами здійснення; сприяти підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх психологів

Завданням вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у здобувачів вищої освіти компетентностей зазначених в пункті 4 цього силабусу;
- ознайомити зі структурою, закономірностями та особливостями профорієнтаційної роботи в державі;
- вивчити нормативно-правові основи здійснення профорієнтаційних заходів;
- показати місце профорієнтаційної роботи у структурі професійної діяльності психолога;
- навчити використовувати методи профорієнтаційної роботи в залежності від напрямів та завдань

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити):-психологія тренінгової роботи.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): основи професійного консультування.

8. Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Теоретичні основи професійної орієнтації особистості. Сутність, напрями, завдання.

Мета, функції та завдання професійної орієнтації особистості.

Методи професійної орієнтації як комплекс засобів, способів і прийомів реалізації її завдань.

Форми професійної орієнтації особистості

Розподіл методів та форм профорієнтації за змістом і спрямованістю.

Об'єктивна необхідність узгодженості в системі «людина – професія – суспільство» (ЛПС). Сутність і напрями профорієнтації. Профорієнтація як засіб вирішення суперечностей у системі ЛПС. Функції та принципи організації профорієнтації

Тема 2. Професіографія як методологічна основа професійної орієнтації особистості.

Професіографія як наука, предметом вивчення якої є професії та їх класифікація.

Поняття професіографії: її предмет, мета та завдання

Ключові поняття професіографії: «професія», «заняття», «спеціальність», «кваліфікація», «професіограма».

Основні методологічні вимоги до опису професій та методи професіографії

План опису професії.

Класифікації професій (Є.О. Клімов, Дж. Холланд Кьюдер, Д.Патерсон).

Тема 3. Професійне консультування і професійна діагностика як складові профорієнтаційної роботи.

Сутність, мета та завдання професійної консультації.

Методологічні принципи профконсультації.

Основні види, напрями та форми організації професійного консультування.

Психотехнології профконсультування.

Психодіагностика професійної діяльності.

Тема 4. Професійний відбір та професійна адаптація у контексті профорієнтаційної діяльності психолога.

Професійний відбір як науково обґрунтована система заходів.

Сутність і основні завдання професійного відбору.

Види і принципи професійного відбору.

Професійна придатність, її виявлення та формування.

Здібності та професійно-важливі якості особистості. Методи професійного відбору.

Прогнозування успішності професійного навчання та подальшої професійної діяльності. Професійно-етичні аспекти професійного відбору.

Професійна адаптація.

9. Структура курсу та форма контролю знань

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				Балів (max)
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СР	
Змістовний модуль 1 «Профорієнтаційна робота психолога»							
	Лекція 1	Теоретичні основи професійної орієнтації особистості. Сутність,	2				1

		напрями, завдання.					
	Практичне заняття 1	Особливості проведення профорієнтаційної роботи психологом у різних соціальних інститутах			4		10
	Самостійна робота 1	Основи організації і планування профорієнтаційної роботи.				17	8
	Лекція 2	Професіографія як методологічна основа професійної орієнтації особистості.	2				2
	Практичне заняття 2	Основи професіорграфії та класифікації професій			2		10
	Самостійна робота	Основи професіорграфії та класифікації професій				17	8
	Лекція 3	Професійне консультування і професійна діагностика як складові профорієнтаційної роботи	2				2
	Практичне заняття	Професійна консультація та психодіагностика			2		10
	Самостійна робота	Професійна консультація та психодіагностика				17	8
	Лекція 4	Професійний відбір та професійна адаптація у контексті профорієнтаційної діяльності психолога	2				2
	Практичне заняття	Діяльність і профпридатність			2		10
	Самостійна робота	Професійний відбір, добір, адаптація, зміна професії та реорієнтація				17	8
	Самостійна робота 5	Профорієнтація дітей та молоді як суспільно-економічна потреба в умовах сьогодення				17	1
	Самостійна робота 6	Професійна діагностика				17	8

Всього за змістовний модуль 1 – 120 год.	8	-	10	102	100
Залік					25
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.					

Поточний контроль – протягом кожного практичного заняття (до 3 балів).

Підсумковий контроль за змістовний модуль (дистанційне тестування) – 2 модуля (ПМК 1 - 15балів, ПМК 2 – 15 балів).

Контроль самостійної роботи – протягом кожного заняття (СР 1 – 5 балів, СР 2 – 5 балів, СР 3 – 5 балів, СР 4 – 6 балів).

Підсумковий контроль – залік (25 балів).

9. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції / 1 практичного заняття нараховується 1 бал. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача, у цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. При виявленні у матеріалах курсу помилок, у тому числі описок, некоректного подання ілюстрацій, тощо, здобувачі вищої освіти отримують заохочувальні бали – 0,2 бали за кожну помилку. Для цього необхідно на електронну адресу викладача надіслати наступну інформацію: назва документу в якому зроблено помилку, сторінка та абзац (номер таблиці / номер рисунку) де знаходиться ця помилка, опис помилки та вірний правопис / значення. За плагіат та некоректну поведінку, у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

10. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою по видам навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
------------	-----------------------------

Відвідування лекцій і практичних занять	9
Участь у кейсах на практичних заняттях	15
Самостійна робота (оформлення результатів кейсів з практичних занять, підготовка статей та тез доповідей, аналіз інформаційних джерел)	21
Тестування за змістовними модулями 1 і 2	30
Залік (тестування за курсом навчальної дисципліни)	25

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 -64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Педагогічні аспекти організації профорієнтаційної роботи у навчальному закладі : навчально-методичний посібник. / Л.Є. Коваль– Біла Церква : БІНПО, 2016. – 150 с.
2. Лукіяничук А.М. Психологічні основи професійного становлення та розвитку особистості майбутнього кваліфікованого робітника: навчально-методичний посібник.. Вид 2-ге, поробл. Доповн, Біла Церква: БІНПО, 2020.155 с

12. Список літератури

Базова

Базова

1. Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання населення у контексті подолання кризи ринку праці : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (1 грудня 2015 року, м. Київ) [укладачі : Л.М. Карпенко та ін] ; Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. Київ : ІПК ДСЗУ, 2015. 355 с.
2. БарчіБ.В. Профорієнтація та профвідбір: методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 Практична психологія / Укладач Б. В. Барчі. Мукачево: МДУ, 2017. 41с. (1,9 авт.арк).
3. Верченко Н.В. «Психологічні засади професійної діяльності». /уклад. Верченко Н.В. Біла Церква: БІНПО, 2020.62с.
4. Докукіна О.М. Педагогічна підготовка батьків до професійного самовизначення дітей старшого шкільного віку : методичні рекомендації / О.М. Докукіна, Т.В. Кравченко, К.М. Павицька ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 51 с.
5. Зима О. Профорієнтаційна робота як елемент виховного процесу в університеті / Олександр Зима // Вища школа. 2015. № 9/10.
6. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. К. : КНТ, 2016. 438 с.
7. Мерзлякова О.Л. Профорієнтація : шпаргалка для вчителя / Олена Мерзлякова. Київ : «Шкільний світ», 2016. 158 с.
8. Острянюк Т.С. Профорієнтація та профдодбір. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів спеціальності 6.130102 Соціальна робота / Т.С. Острянюк. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 46 с.
10. Шиделко А.В. Профорієнтація і профвідбір : аксіологічні аспекти : навчальний посібник / А.В. Шиделко Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017.139 с.

Допоміжна:

1. Лукіянчук А.М. Психологічні основи професійного становлення та розвитку особистості майбутнього кваліфікованого робітника: навчально-методичний посібник. Вид 2-ге, поробл. Доповн, Біла Церква: БІНПО, 2020.155 с
2. Повалій Л.В. Професійне самовизначення старшокласників : методичні рекомендації / Л.В. Повалій, І.М. Мачуська ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 51 с.
3. Професійнаорієнтація : підручник / [Є.В. Єгорова [та ін.] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 239 с.
4. Психодіагностичне забезпечення профорієнтації в системі педагогічної освіти : посібник / [Є.В. Єгорова ... [та ін.] ; за редакцією О.М. Ігнатович]

- ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 227 с.
5. Психологія профорієнтації у системі педагогічної освіти : монографія / [Є.В. Єгорова ... [та ін.] ; за редакцією О.М. Ігнатович] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 247 с.
 6. Синявський В.В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : методичний посібник / [В.В. Синявський] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 83 с.
 7. Тодорова М.М. Основи управління профорієнтаційною роботою в загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник / М.М. Тодорова, Н.В. Філатова ; Міністерство освіти і науки України, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. Одеса : Фенікс, 2014. 246 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека МДУ, Філатова, 16. <http://msu.edu.ua/library/>
2. Веб сторінка МДУ: www.msu.edu.ua
3. Мукачівська міська бібліотека: <http://www.muklib.mk.uz.ua>
4. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
5. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
6. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
7. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка. м.Ужгород, вул. Проспект Свободи, 16. <http://biblioteka.uz.ua/>